



11. İSTANBUL GÜVENLİK KONFERANSI

27-28 Kasım 2025 | Wish More Hotel Istanbul

Savunma, Güvenlik ve İstihbarat Devrimi
Doktrin, Yönetişim, Endüstri, Yeni Model ve Kurumlar



VİZYON BELGESİ

11. İSTANBUL GÜVENLİK KONFERANSI (2025)

“Savunma, Güvenlik ve İstihbarat Devrimi: Doktrin, Yönetişim, Endüstri, Yeni Model ve Kurumlar”

(27-28 Kasım 2025 | Wish More Hotel Istanbul)

Dünyamız, hızla gelişen teknolojilerin ve derin sosyopolitik dönüşümlerin etkisiyle çok katmanlı bir ‘güvenlik ve savunma’ evrenine evrilmektedir. Bu dönüşüm yalnız askerî ve teknolojik kapasiteyi değil, toplumsal ve etik değerleri, ulusal kurumları, küresel iş birliği mekanizmalarını da dönüştürmektedir. “Savunma, Güvenlik ve İstihbarat Devrimi” tam da bu çok boyutlu paradigma değişikliğini ifade etmektedir. Temel mesele; artık sadece “tehditlerle mücadele” değil, insan onurunu ve kolektif geleceğimizi koruyacak bütüncül bir güvenlik anlayışını kurgulayabilmektir. Yeni dönemde belirsizlik ve risk alanlarının çeşitliliği, savunma ve güvenlik kavramlarının kapsamını oldukça genişletmiştir. Ekolojik sorunlar, siber tehditler, yapay zekânın toplumsal düzeni ve hukuku dönüştürücü etkisi, radikal sosyal hareketler, çoklu kaos senaryoları vb unsurlar, güvenliğin ve savunmanın sadece askerî çerçevede ele alınamayacağını göstermektedir. Bu nedenle Savunma, Güvenlik ve İstihbarat Devrimi; insani değerler, hukuk, empati ve etik kodlarla da iç içe yürütülmesi gereken bir sürece işaret eder. Ulusal, bölgesel ve küresel boyutlardaki bu devrimin kodlarına katkı sağlamak temel motivasyondur.

YENİ KAVRAMLAR

Teknolojik Devrim ve Yeni Tekno-politik

Dijitalleşme, yapay zekâ ve otonom sistemlerin hızla yaygınlaşması, savunma ve güvenlik stratejilerini bütünüyle yeniden şekillendirmektedir. Gelişen yazılım ve donanım ekosistemleri, geleneksel “jeopolitik” anlayışa ek olarak “teknopolitik” rekabeti de ön plana çıkarmaktadır. Artık ülkelerin endüstriyel ve teknolojik birikimi, sert güç dengesinde belirleyici rol oynamakta; siber güvenlik, veri koruması, yapay zekâ düzenlemeleri, ulusların egemenlik unsurları arasına girmektedir.

Otonom ve Yapay Zekâ: Önleyici Güvenlik, Savaş/Operasyon, Hukuk, Empati ve Etik

Otonom silah platformları ve yapay zekâ uygulamaları, savunma ve güvenlik yaklaşımını kökten değiştirmektedir. Bu alanlardaki hızlı gelişmeler, tehditleri daha etkili öngörme ve önleme imkânı sunarken, bir yandan da savaş hukukunun, etik prensiplerin ve insani değerlerin nasıl korunacağına dair yeni tartışmalar çıkarmaktadır. Empati, etik algoritmalar, insansız savunma teknolojilerinin doğru çerçevede düzenlenmesi ve yapay zekâ hukukunun gelişmesi, bu tartışmaların merkezindedir.



Radikal Sosyal Hareketler

Küresel ölçekte yaşanan toplumsal ve siyasal dalgalanmalar, devletlerin iç ve dış güvenlik stratejilerine doğrudan yansımaktadır. Dijital iletişim araçlarının yaygınlaşmasıyla birlikte toplumlar çok daha hızlı örgütlenebilmekte, geniş kitleleri etkileyebilecek hareketler kısa sürede ortaya çıkabilmektedir. Bu “radikal sosyal hareketler”, ister çevre krizi ister toplumsal adalet isterse politik kimlik temelli olsun, savunma ve güvenlik çerçevesinde yeni riskler ve fırsatlar doğurmaktadır.

Çoklu Kaos Yönetimi

Dünya, aynı anda birden fazla kriz senaryosunun yaşanabildiği bir “çoklu kaos” dönemine girmiştir. İklimsel afetler, salgın hastalıklar, ekonomik çöküşler, terör ve siber saldırılar gibi birbirini tetikleyebilen krizler, karmaşık bir risk matrisi oluşturmaktadır. Savunma, güvenlik ve istihbarat stratejileri, bu çok boyutlu kriz yönetimi anlayışını içermeli; geleneksel askerî reflekslerin ötesinde esnek, çok katmanlı ve adaptif bir planlamayı benimsemelidir.

Güç Yapılarının Yeniden Tanımlanması

Ülkelerin güvenlik kuvvetleri kadar teknoloji şirketleri, STK’ları, küresel veri tekelleri de güç üzerinde bariz etki sahibidir. Bu ise uluslararası siyasetin “devlet merkezli” dengesini sarsarak güç ve otoriteyi yeniden tanımlamayı gerektirmektedir. Yeni dönemde, savunma ve güvenlik alanında devlet-dışı aktörlerin rolü ve sorumluluğu artırılmalı, denge ve düzenleyici mekanizmalar güçlendirilmelidir.

Enerji ve Kaynaklarda Devrim

Yenilenebilir enerji teknolojilerinin yaygınlaşması, enerji kaynaklı güvenlik risklerinin ve jeopolitik gerilimlerin doğasını değiştirmektedir. Bununla birlikte, kritik mineraller ve madenler (örneğin lityum, kobalt, nadir toprak elementleri) üzerinden yeni bir stratejik rekabet sahası oluşmaktadır. Enerji verimliliği, kaynak paylaşımı, iklim kriziyle mücadele ve sürdürülebilirlik temelli güvenlik politikaları; geleceğin savunma anlayışının temel taşlarından.

İnsanlığın Kolektif Geleceğine Odaklanma

Savunma ve güvenlik sadece ulusal menfaatler etrafında şekillendirilemez hâle gelmiştir. İnsanlığın ortak kaderi, ekosistemin korunması ve gelecek nesillerin varoluş koşulları, küresel ölçekte politikaların kalbine yerleşmektedir. “İnsanlığın kolektif geleceği” perspektifi güvenlik kavramını; insani kalkınma, kapsayıcı büyüme, sağlık, eğitim vb. alanlarla entegre düşünmeyi zaruri kılmaktadır.

Bilim ve Bilinçte Devrim

Kuantum teknolojileri, genetik mühendislik, nörobilim, uzay araştırmaları vb ileri bilimsel alanlardaki sıçramalar; savunma, güvenlik ve istihbarat stratejilerini de doğrudan etkilemektedir. Bilim ve teknoloji; biyogüvenlik, insan bedeni ve zihni üzerindeki müdahaleler, güvenlik kapasitesi geliştirme gibi konularda yeni fırsatlar sunarken etik ve hukuki açıdan yeni düzenlemeler gerektiren belirsizlikleri beraberinde getirmektedir. Bilişsel savaşın harekât sahasına nasıl yansıtacağı belirsizdir.

Politik Psikoloji Katmanları ve Güvenlik

Bireylerin ve toplumların psikolojik kırılabilirlikleri; algı yönetimi ve propaganda stratejilerinin çok daha etkili sonuçlar doğurabileceğini göstermiştir. Politik psikoloji, güvenlik ve savunmanın ayrılmaz bir parçası olarak görüldüğünde; terör, hibrit savaş/mücadele, dezenformasyon ve siber saldırı gibi tehditlerle başa çıkmak için zihinsel dayanıklılık ve farkındalık ön plana çıkmaktadır.

Transrasyonel Barış Felsefesi ve Güvenlik

Geleneksel rasyonel çıkar hesaplarının ötesine geçen “transrasyonel” barış felsefesi ve güvenlik; insani değerleri, maneviyatı ve kolektif bilinci de içine alan bir anlayışı ifade etmektedir. Bu felsefe, çatışmaları önleme ve çözmede kültürel, manevi ve psikolojik faktörleri de hesaba katarak “kapsayıcı güvenlik” yaklaşımını derinleştirebilecektir.

Karmaşık Sistem Yaklaşımı ve Güvenlik

Günümüz dünyasında birbirine bağlı, çok aktörlü ve yüksek belirsizlik içeren sistemleri anlamak ve yönetmek için karmaşık sistem bilimi yaklaşımı şarttır. Güvenlik, savunma ve istihbarat stratejileri, dinamik sistemleri modelleyerek, beklenmedik riskleri tespit etmeyi ve çok yönlü müdahale imkanları geliştirmeyi hedeflemelidir.

ÖNLEYİCİ GÜVENLİK, SAVUNMA VE İSTİHBARAT EKOSİSTEMİNDE ÖNCELİKLER

Savunma ve güvenlik ekosisteminin giderek genişleyen boyutları, şu alanlarda bütüncül çözümler üretmeyi gerekli kılmaktadır:

- **Akıllı Güvenliği, Nesil Güvenliği, Aile-Gençlik Güvenliği:** Toplumun zihinsel ve duygusal iyilik hâlini korumak, stratejik bir öncelik hâline gelmiştir. Psikolojik harekât ve dezenformasyon tehditlerine karşı güçlü bir duygusal bağlılık gereklidir.

- **İnanç, Devlet, İklim, Hava, Su, Gıda, Demografi:** İklim değişikliğinden besin tedariki ve göç hareketlerine, toplumsal bütünlükten kurumsal yapılara kadar uzanan farklı katmanlar, ulusal ve bölgesel güvenlik stratejilerinin merkezinde yer almalıdır.
- **Meritokrasi, Ekonomi, Sağlık, Eğitim, İstihdam:** Toplumsal adalet, ekonomik sürdürülebilirlik ve kaliteli eğitim standartları, uzun vadeli istikrar ve güvenliği beslemektedir. Bu alanlarda yaşanan krizler savunma, güvenlik ve istihbarat ekosisteminde yıkıcı dalgalanmalara yol açabilecektir.
- **Siber, Uzay, Stratejik Altyapı ve Şehir Güvenliği:** Dijital mecralarda yaşanan saldırı ve manipülasyonlar, uzay kaynaklı tehditler (uydulara saldırı, uzay enkazı vb.) ve metropol bölgelerin güvenlik zafiyetleri, kritik altyapı tesislerinin güvenliği yakın geleceğin en kritik güvenlik odakları arasında yer almaktadır.

YENİ ULUSAL VE ULUSLARARASI KURUMLAR

• Yapay Zekâ Regülasyonu

Yapay zekânın insan haklarına saygılı, etik ve sorumlu kullanımını sağlamak üzere, ulusal ve uluslararası düzeyde bağlayıcı kurallara ihtiyaç vardır. Bu amaca yönelik “Yapay Zekâ Regülasyon Kurumları” veya çok taraflı platformlar, geleceğin güvenliğine dair ortak bir zemin sunacaktır.

• Ekosistem Yönetişimi Savunma, Güvenlik ve İstihbarat Planlaması | Doktrin ve Envanter

Ekosistem kuvvet birimleri ve siber kuvvetlerin yeni koşullara göre yeniden düzenlenmesi, farklı tehdit türlerine göre esnek envanter planlaması ve kuvvet entegrasyonu gibi alanlar, profesyonel yeni yönetim mekanizmaları gerektirir.

• Eğitim Dönüşümü ve Kurumsal Modelleme

Savunma ve güvenlik anlayışının değişimine paralel olarak, geleneksel askerî/polisiye/güvenlik okulların ve akademilerin yanında; hukuk, yapay zekâ etiği, psikoloji, sosyoloji gibi farklı uzmanlıkları barındıran kurumsal modellerin inşa edilmesi önem kazanmaktadır. Beyin göçünün yönetişimi de bugün ve geleceğin başarısında en öncelikli konulardan biridir.

• Düşünce ve İnovasyon Ekosistemi

Stratejik araştırma merkezleri, üniversiteler ve inovasyon laboratuvarları, yeni savunma/güvenlik konseptleri ve teknolojilerinin geliştirilmesinde kritik rol oynamaktadır. Bu ekosistemde özel sektör, kamu kurumları ve sivil toplum arasında çok yönlü ve sürekli bir etkileşim sağlanmalıdır.

ULUSAL MODELLER

ABD, Çin, İngiltere, Fransa, Rusya, Türkiye, Brezilya gibi öne çıkan ulus-devlet modelleri, farklı güvenlik ve savunma yaklaşımlarına sahip olsa da ortak payda olarak teknolojinin belirleyiciliği ve kurumsal esnekliğin gerekliliği ön plana çıkmaktadır. Bu ülkelerin deneyimleri, “Savunma, Güvenlik ve İstihbarat Devrimi” sürecinde çeşitli vizyon örnekleri sunarken; yapay zekâ, biyoteknoloji, enerji ve uzay çalışmaları gibi alanlarda stratejik yatırım ve düzenleme pratikleriyle de dikkat çekmektedir.

ORGANİZASYON MODELLERİ

BM, NATO, AB, Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ), Türk Devletleri Teşkilatı vb uluslararası organizasyonlar, yeni dönemde de savunma, güvenlik ve istihbarat ekosisteminin oluşumunda kilit roller üstlenmeye devam edecektir. Ancak bu örgütlerin etkinliği, büyük ölçüde “yeni risklere” uyum sağlayabilme yeteneklerine, kapsayıcı ve çok paydaşlı iş birliği mekanizmaları geliştirebilmelerine bağlıdır.

- **BM:** Küresel barış ve güvenlik çerçevesi, yeni tehditlerle başa çıkmak için BM Sözleşmesi’ni ve uluslararası hukuku güncelleme ihtiyacı içindedir.
- **NATO/AB:** Klasik savunma ittifakı anlayışının çok ötesine geçerek siber uzay, uzay güvenliği ve hibrit tehditlere karşı çözüm üretme kapasitesini genişletmelidir. Diğer yandan yeni ABD yönetiminin değişen paradigmasına bağlı olarak; NATO’nun dönüşüm senaryoları ve Avrupa Güvenlik Mimarisi’nin bir kez daha başarısız olması gibi temel soruların cevabı müttefiklerin geleceğini belirleyecektir.
- **ŞİÖ ve Türk Devletleri Teşkilatı:** Bölgesel düzeyde ortak savunma anlayışı, enerji-gıda-tedarik zinciri güvenliği ve teknoloji paylaşımı gibi konular etrafında güçlendirilebilir.

SONUÇ | YENİ BİR GÜVENLİK PARADİGMASINA DOĞRU

“Savunma, Güvenlik ve İstihbarat Devrimi: Doktrin, Yönetişim, Endüstri, Yeni Model ve Kurumlar” başlığı altındaki bu dönüşüm, yalnızca silahlı kuvvetlerin veya güvenlik bürokrasisinin işi değildir. Bu devrim, toplumun her kesiminin ve insanlığın ortak değerlerinin güçlü katılımını gerektirmektedir.

Teknolojik atılımları insani boyutla birleştiren, öngörü ve adaptasyonu önemseyen, etik ve hukuksal alt yapıyı sağlam temeller üzerinde yükselten kolektif bir çaba zorunludur. Özünde, geleceğin savunma ve güvenlik stratejileri; insanlığın bütüncül varlığını, ortak iyiliği ve ekosistemi koruma hedefine odaklanmalıdır.



Yeni kurumlar, yeni modeller ve çok paydaşlı iş birliği süreçleri bu çabanın sürdürülebilir kılınması için hayati önemdedir. Belirsizliklerle dolu bir dünyada “**Savunma, Güvenlik ve İstihbarat Devrimi**”, bireyden devletlere, uluslararası örgütlerden sivil topluma kadar herkesin faydasını gözeten kapsamlı ve kapsayıcı bir yol haritası olmalıdır. 2015 yılından itibaren her yıl periyodik olarak gerçekleştirilen **İstanbul Güvenlik Konferansı**; yeni şekillenen dünyayı anlamak için tarihî ve güncel referansları ile İstanbul’un ilham kaynağı olmasına, entelektüel birikimi ve Doğu - Batı tecrübesi ile Türkiye’nin küresel akıl rol üstlenmesine katkı sağlamaktadır.

Ana Tema

Savunma, Güvenlik ve İstihbarat Devrimi: Doktrin, Yönetişim, Endüstri, Yeni Model ve Kurumlar

Alt Temalar

Yeni Kavramlar

- Teknolojik Devrim ve Yeni Tekno-politik
- Otonom ve Yapay Zekâ: Önleyici Güvenlik, Savaş/Operasyon, Hukuk, Empati ve Etik
- Radikal Sosyal Hareketler | Çoklu Kaos Yönetimi
- Güç Yapılarının Yeniden Tanımlanması
- Enerji ve Kaynaklarda Devrim
- İnsanlığın Kolektif Geleceğine Odaklanma
- Bilim ve Bilinçte Devrim
- Politik Psikoloji Katmanları ve Güvenlik
- Transrasyonel Barış Felsefesi ve Güvenlik
- Karmaşık Sistem Yaklaşımı ve Güvenlik

Önleyici Savunma, Güvenlik ve İstihbarat Ekosisteminde Öncelikler

- Akıl, Nesil, Aile-Gençlik, İnanç, Devlet, İklim, Hava, Su, Gıda, Demografi, Meritokrasi, Ekonomi, Sağlık, Eğitim, İstihdam, Siber, Uzay, Stratejik Altyapı ve Şehir Güvenliği

Yeni Ulusal ve Uluslararası Kurumlar

- Yapay Zekâ Regülasyonu
- Ekosistem Yönetişimi Savunma/Güvenlik Planlaması | Doktrin ve Envanter
- Eğitim Dönüşümü ve Kurumsal Modelleme
- Düşünce ve İnovasyon Ekosistemi

Ulusal Modeller

ABD | Çin | İngiltere | Fransa | Rusya | Türkiye | Brezilya

Organizasyon Modelleri

BM | NATO / AB | ŞİÖ | Türk Devletleri Teşkilatı



EŞ-ETKİNLİK | VİZYON BELGESİ

2. YENİDEN ASYA GÜVENLİK FORUMU

“Güvenlik ve İstihbarat Entegrasyon Modelleri”

(27-28 Kasım 2025 | Wish More Hotel İstanbul)

Asya kıtası yükselen küresel güçlere ev sahipliği yaparak 21. yüzyılda dünyanın ekonomi ve ağırlık merkezi hâline gelmiştir. Türkiye'nin, kadim bağlara sahip olduğu bu kıta ile daha güçlü bağlar kurmak üzere 2019 yılında ilan ettiği Yeniden Asya (“Asia Anew”) girişimi, yenilikçi olmayı da gerektiren girişimci dış politika konseptinin yansımasıdır. Asya politikasını zamana uydurarak geleceğe taşımayı amaçlayan Türkiye, Yeniden Asya girişimi ile Kıta’daki farklılıkları gözetirken bütüncül de bakabilen yeni bir açılım oluşturmuştur. Asya’nın tamamı ile ortak değerler, karşılıklı saygı, eşitlik, uyum ve BM Şartı’nda ifade edilen ilkeler üzerinden yeni bir enerji ve sinerji yakalanması hedeflenmiştir. Kıta’yı bütün olarak kucaklamak adına gerekli olan araçlar; kamu, özel sektör, üniversite ve toplumsal iş birliği zemininde geliştirilmektedir. Söz konusu iş birlikleri ise ekonomi, sivil toplum, sağlık, turizm, teknoloji, uzay, savunma sanayii, eğitim, kültür ve diplomasiyi kapsayan geniş bir perspektifte öngörülmektedir. Bu bağlamda, karar alma süreçleri için kritik olan düşünce kuruluşları başta olmak üzere seferber edilecek kapasitenin gücü, Türkiye’nin bu alandaki geleceğini belirleyecektir.

Kıta’nın en kapsamlı bölgesel iş birliği örgütü olarak faaliyet gösteren Asya İşbirliği Diyalogu’nun 2019-2020 dönem başkanlığını da üstlenen Türkiye’nin, Yeniden Asya girişimi ile amaçladığı; eksen tercihi değil Asya ile Avrupa kıtaları arasındaki birleştirici konumunu sağlamlaştırmak ve sürdürülebilir kalkınmasına katkı sunmaktır. Son 20 yıldır hem dünyada ağırlığı artan Türkiye’nin hem de küresel siyaset ve ekonomide yükselen Asya ülkelerinin başarıları nispetinde açığa çıkan fırsat ve imkanların kazan-kazan yaklaşımı ile yeniden değerlendirilmesi de hedefleri arasındadır. Ekonominin yanı sıra dünya nüfusunun da ağırlık merkezinde olan Asya; ekonomik ve kültürel çeşitlilik anlamında hızla gelişirken, Türkiye kendisinin de bir parçası olduğu Kıta ile ilişkilerini daha da geliştirerek bu gelişimden kaynaklanan yeni fırsatların ve bölge ülkeleri ile arasındaki iş birliği potansiyelinin öne çıkarılarak değerlendirilmesi için ciddi çabalar harcamaktadır.

Girişim ile başlayan, Asya’ya yeniden odaklanma sürecinde; en batıdaki Asyalı olan Türkiye’nin, derin tarihî ve kültürel bağları ile binlerce yıllık ilişkileri bulunan Orta Asya’dan Doğu Asya’ya, Güney Asya’dan Güneydoğu Asya’ya dek pek çok ülke ile daha da yakınlaşması öngörülmektedir. Asya ile ekonomi ve sivil toplum alanlarında güçlü etkileşim ve sivil diplomasi imkanı sağlanırken, dünyada başat olan Çin, Japonya, Güney Kore gibi ülkelerle enerji, yüksek teknoloji, endüstri 4,0 gibi alanlarda ayrıca bilgi ve uzmanlık transferi ile iş birlikleri gerçekleştirilmesi hedefler arasındadır.



31 Asya ülkesine yönelik 40 temel faaliyet alanına dair Öncelikli Eylem Planları oluşturulmuştur. Kıta'da ağırlığı giderek artan uluslararası örgütlere, Yeniden Asya girişimi kapsamında daha aktif ve daha dinamik katılımlar sağlanmakta, her bir kuruluşta sahip olunan statüler çerçevesinde iş birlikleri derinleştirilerek, hazırlanan eylem planları tek tek uygulanmaya başlamaktadır.

TASAM, 2004 yılından beri "21. Yüzyıl; 'Asya Yüzyılı', 'Asya Çağı' olacaktır" mottosunu sürekli seslendirmiştir. "Devletler arası ilişkilerin geliştirilmesi", "özel" sektörün ticaret kapasitesinin artırılması", "akademik iş birliğinin iyileştirilmesi", "toplumlar arası etkileşimin genişletilmesi" şeklinde dört ana sütuna dayalı Yeniden Asya girişimi ile her bir ülkesine ayrı ayrı önem atfedilen Asya'yı; okyanuslardan uzak iç kısmı olan "Orta Asya" (Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moğolistan, Özbekistan, Tacikistan, Türkmenistan), "Doğu Asya" (Çin, Güney Kore, Japonya, Kuzey Kore, Rusya), "Güney Asya" (Afganistan, Bangladeş, Butan, Hindistan, Maldivler, Nepal, Pakistan ve Sri Lanka) ve ana kıta ile Okyanusya arasındaki "Güneydoğu Asya" (Brunei, Doğu Timor, Endonezya, Filipinler, Kamboçya, Laos, Malezya, Myanmar, Singapur, Tayland, Vietnam) olmak üzere dört ana bölgeye ayırarak, bölge ve ülke bazlı değerlendirmek de mümkündür.

Türkiye'de bütüncül Asya çalışmalarını ilk başlatan düşünce kuruluşu TASAM ve ağındaki enstitüleri; 2004 yılından itibaren ortaya koyduğu vizyonla ikili ve çok taraflı sayısız uluslararası enstrümanı başlangıçta çok zorlu da olsa, devamında aşama aşama kolaylaşan bir iklimde hayata geçirmiştir. Önemli ülkelerin tamamı ile ikili ve üçlü mekanizmalar, ülke ve bölge bazlı stratejik diyalog programları, ekonomi odaklı çalışmalar/projeler, Uluslararası Türk - Asya Kongreleri ve diğer spesifik forumlar, toplantılar, programlar, projeler, ziyaretler, raporlar, yayınlar, akademik çalışmalar, birbirini tamamlayan bir kapasite inşası olarak yönetilmiştir. Geline nokta yeni bir enstrüman olarak; yeni teknopolitik ve güvenlik ekosisteminde Türkiye ve Asya ülkeleri arasında ikili ve çok taraflı ortaklık perspektiflerini tartışmak amacıyla her yıl periyodik olarak düzenlenmek üzere 2024 yılından itibaren gerçekleştirilen **Yeniden Asya Güvenlik Forumu** alanında eşsiz bir misyon üstlenmektedir.

Ana Tema

Güvenlik ve İstihbarat Entegrasyon Modelleri

Alt Temalar

Asya | Orta Asya | Doğu Asya | Güney Asya | Güneydoğu Asya

Savunma Sanayii: Kara | Deniz | Hava | Uzay | Polis | Jandarma | İstihbarat

Kaynaklar Sistemi; Karşılıklı Tamamlayıcı Fırsatlar

RCEP, ŞİÖ, CICA, D8, ASEAN, AB, ABD ve Yeni Ortaklarla İlişkiler ve Bölgesel Stratejiler

Spesifik Stratejik Sektörler ve Güvenlik

Biyoteknoloji | Robotik | Yapay Zekâ | Nanoteknoloji | Uzay | Stratejik Hizmetler



EŞ-ETKİNLİK | VİZYON BELGESİ

4. İSTANBUL SİBER-GÜVENLİK FORUMU

“Yapay Zekâ, Kuantum Devrimi ve Siber-Türkiye”

(27-28 Kasım 2025 | Wish More Hotel Istanbul)

Yeni ve gelişmekte olan teknolojilerin, siber ortam üzerinde beklenen etkilerinin; geleceğin çok boyutlu güvenlik ortamını şekillendireceği, yapay zekâ ve makine öğrenimi, otonom cihazlar ve sistemler, telekomünikasyon ve bilgi işlem teknolojileri, uydular ve uzay varlıkları, insan-makine ara yüzleri, kuantum hesaplama ve siber-uzaydaki tehditlerin hibrit savaş kapsamında olduğu otoritelerce teyit edilmiş, “siber-uzay” ise harbin 5. boyutu kabul edilmiştir.

Beklenen yeni pandeminin, “siber-güvenlik ve ekosistemin rekabetçi yönetiminde yaşanacak sorunlar” olabileceği güçlü bir tez olarak önemini korumaktadır. Çünkü çok boyutlu siber-güvenlik alanı artık hayatın işleyişi, doğası hâline gelmiştir. Öte yandan mevcut pandemi sürecinde doğrusal ekonomiden “döngüsel ekonomiye” geçmenin bir seçenek değil zorunluluk olduğunun daha iyi anlaşılması ile “yeşil ekonomi” ve “dijital devrim” gibi kavramların öncülüğünde iş ve sürdürülebilir kalkınma modeli de hızla değişmektedir. Aynı zamanda küresel yeni standartlar demek olan bu dönüşüm, rekabet endekslerini kökten değiştirme potansiyeline de sahiptir. Güç ve mülkiyet kavramının anlam ve değerini yeniden tanımlayan “dijital devrim” odaklı bilgi ekonomileri bugün ve geleceğin belirleyicisi olacaktır.

Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi ve dijital dönüşüm süreçlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte, siber uzayın önemi ve karmaşıklığı giderek artmaktadır. Bu yeni teknopolitik siber uzayda, Türkiye’nin rolü ve stratejik konumu da giderek daha belirgin hâle gelmektedir. Türkiye, yapay zekâ, derin sahte, ve siber güvenlik gibi alanlarda kendini geliştirmekte ve bu teknolojileri kendi stratejik çıkarları doğrultusunda kullanmaktadır. Yapay Zekâ ve Derin Sahte teknolojileri, günümüzde siber alandaki en önemli gelişimler arasında yer almaktadır. Türkiye, yapay zekâ teknolojilerini hem ekonomik büyüme hem de güvenlik açısından değerlendirmektedir. Özellikle, yapay zekâ tabanlı derin sahte teknolojileri, siber güvenlik açısından önemli bir tehdit oluştururken, aynı zamanda savunma ve istihbarat alanlarında da kullanılmaktadır. Türkiye, bu teknolojileri etkin bir şekilde kullanarak siber güvenlik kapasitesini artırmakta ve ulusal güvenliğini korumaktadır.

Siber Endüstri Ölçek Ekonomisi ve bu çerçevede Stratejik Türk Ürünleri, Türkiye’nin siber alandaki ekonomik potansiyelini ortaya çıkarmak için önemli bir stratejik araçtır. Türkiye, siber endüstriyi destekleyen politikalar ve teşviklerle, siber alanda büyüyen bir ekosistem oluşturmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda, Türkiye’nin teknoloji ve inovasyon odaklı stratejileri, siber endüstride uluslararası rekabet gücünü artırmak için hayati öneme sahiptir.



Öte yandan, Türkiye'nin yerli ve millî teknoloji ürünleri, siber alanda güvenlik ve savunma alanlarında ulusal çıkarlarını korumak için kullanılmaktadır. Bu ürünler aynı zamanda Türkiye'nin uluslararası arenada daha görünür olmasını sağlamakta ve ülkenin dış politika hedeflerine destek olmaktadır. Görünürlük ve İhracat Politikaları, Türkiye'nin siber alandaki etkinliğini ve rekabet gücünü artırmak için kritik öneme sahiptir. Türkiye, siber güvenlik ürünlerini ve hizmetlerini uluslararası pazarlarda daha görünür hale getirmek için çeşitli ihracat politikaları ve stratejiler geliştirmektedir. Bu politikalar, Türkiye'nin siber alandaki ekonomik büyüme potansiyelini artırarak uluslararası arenadaki rekabet gücünü desteklemektedir.

Sonuç olarak, Türkiye'nin teknopolitiğin yeni iki temel değişkeni olan yapay zekâ ve kuantum devrimi temelinde alması gereken önlemler ve benimseyeceği stratejiler, ülkenin siber alandaki varlığını ve etkisini artırmak için kritik öneme sahiptir. Türkiye, yapay zekâ, derin sahte ve siber güvenlik gibi alanlarda ulusal çıkarlarını korurken, aynı zamanda siber endüstriyi destekleyerek ekonomik büyüme ve uluslararası rekabet gücünü artırmaktadır. Bu çerçevede, stratejik Türk ürünleri ve ihracat politikaları, Türkiye'nin siber alandaki görünürlüğünü ve etkinliğini artırmak için önemli bir role sahiptir.

Türkiye için; siber uzay ve endüstrisinin ölçek büyüklüğünün gözden geçirilmesi, ekosisteme ulusal bir yatırım ve kapasite programı oluşturulması öncelik arz etmektedir. 2022 yılından itibaren her yıl periyodik olarak gerçekleştirilen **İstanbul Siber-Güvenlik Forumu** bu çerçevede; kamu, özel sektör ve sivil toplum karar alıcıları için politika seçenekleri üretilmesi, proaktif ekonomik iş birliği, model proje/program önerileri sunulması ve küresel akademik/uzmanlık birikimine stratejik katkı yapılması referansı ile düzenlenmektedir.

Ana Tema

Yapay Zekâ, Kuantum Devrimi ve Siber-Türkiye

Alt Temalar

Yapay Zekâ Derin Sahte ve Siber-Güvenlik

Siber-Endüstri Ölçek Ekonomisi

Stratejik Türk Ürünleri

Görünürlük ve İhracat Politikaları

EŞ-ETKİNLİK | VİZYON BELGESİ

7. DENİZCİLİK VE DENİZ GÜVENLİĞİ FORUMU

“Denizlerden Okyanuslara Türk Deniz Gücü”

(27-28 Kasım 2025 | Wish More Hotel İstanbul)

İnsanlık yeryüzünün %72'sini oluşturan su kürenin ortasında çeşitli yeryüzü dinamikleriyle yükselen veya alçalan kara parçaları (litosfer) üzerinde yaşamaktadır. İnsanlığın doğal yaşam alanını vücuda getiren kara parçaları ise dünya yüzeyinin oldukça küçük bir parçasını oluşturmaktadır. Tüm bu kara parçalarının temel ortak noktası birer “ada” niteliği taşımalarıdır. Adaların büyüklüğü birbirlerine göre farklılık göstermektedir. Bazı adalar üzerine birden fazla devletin ve ulusun yerleştiği kıtasal adalardır. Bazı adalar yalnızca bir devletin yaşam alanıyken, bazı devletler bir takımada zincirine yerleşmektedir. Bazı adalar bir devletin onlarca liman kentinden birini oluştururken, bazı adalar topyekûn adalardan oluşan bir liman kentinin küçük birer deniz kasabası niteliğindedir. Bazı adalara sadece birkaç haneli deniz köyleri inşa edilirken, bazı adalar morfolojik özelliklerinden dolayı insanlığın yaşamasına elverişli değildir. Tüm bu adalar dışında, çeşitli ekonomik faaliyetlerinin yürütüldüğü veya uluslararası deniz hukuku sorunlarına sebep olan, adacıklar, ada saçakları, kayalıklar, sığıklar ve resifler bulunmaktadır. Nihayetinde bir bütün olarak yeryüzü Kıtasa Adalar Okyanusu olarak tanımlanmaktadır.

Bugün insanlığın yaklaşık %45'i kıyılardan itibaren karasal iç kesimlere doğru 150 kilometrelik bir kuşağın içinde devamlı denizel etkiye maruz kalarak yaşamını sürdürmektedir. Devletlerin ekonomik faaliyetlerinin çoğunluğu da bu alanın içinde gerçekleşmektedir. 21. yüzyılın başında 680 milyondan fazla insan ise deniz seviyesinden azami 10 metre rakımda (yükseklikte) yaşamını idame ettirmektedir. Diğer bir deyişle 680 milyon insan ki bu dünya nüfusunun kabaca %12'si etmektedir, alçak sayılabilecek coğrafyalarda ikamet etmektedir. Bilimsel çalışmalar bu rakamın 2050 yılından itibaren yaklaşık bir milyara ulaşacağını göstermektedir. Bu tespit, gelecek 25 sene içinde devletlerin deniz bağımlılıklarının artacağını göstermektedir. Diğer taraftan beşeri coğrafyanın ele aldığı diğer bir fenomen de ticarettir. 21. yüzyılın başında dünya ticari mallarının asgari %80'i deniz yoluyla taşınmaktadır ve bu oran gelişmiş ülkelerde daha da artmaktadır. Gelişmiş ülkelerin nüfusunun %50'si protein ihtiyacı için denizel kaynakları kullanmaktadır. Bunlara ek olarak, küresel turizm faaliyetlerinin %80'i kıyı kuşağında yürütülmektedir.

Denizlerin önemini vurgulayan bu tarz istatistikler fazlasıyla artırılabilir ancak en temelde suyun yüzeyi toplumlar için insanların, ticari malların, paranın, bilginin ve kültürlerin devamlı taşıdığı bir yollar sistemidir. Bu sebeple, dünya üzerinde sular coğrafyasıyla güvenlik açısından, ekonomik, sosyo-kültürel, hukuksal ve psikososyal bağlamlarda ilişki içinde olmayan ya da etkileşmeyen bir kara parçası yoktur. Bu durum doğal yaşam alanı kara parçaları olan insan toplulukları için de geçerlidir. Okyanusla veya denizlerle hiçbir sınırı olmayan, tamamen karaya kitli ülkelerde yaşayan insanlar dahi iklim, bitki örtüsü ve ticaret olgusu üzerinden sular coğrafyası (hidrosfer) ile etkileşmektedir. Bu etkileşim yüzyıllardır uygarlığı denizlere iten temel motivasyon ola gelmiştir.



Türkiye bu Kıtasa Adalar Okyanusu içinde, topografik olarak iki yarımadadan oluşmaktadır. Yedi Denizler coğrafyasına yerleşik oluşu onu birçok dar denize kıyıdaş veya karşı komşu yapmıştır. Yarımadaların etrafını çeviren üç denize kıyıdaş olan Türkiye; küresel deniz ticaretinin kritik deniz düğüm noktalarından olan Türk Boğazları arasında bir iç denize de sahiptir. Kıyılarında 180 civarı liman tesisine sahip olan Türkiye, Seyir Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı 2008 kıyı etüt bilgilerine göre 8.483 km kıyı şeridiyle dünya toplam kıyı şeridinin %3'üne sahiptir. Kıyıları; Karadeniz'de 1.719 km, Marmara'da 1.474 km, Akdeniz'de 2.025 km, Ege'de 3.265 km uzunluğa sahiptir. Bu kıyılarda çoğu 750.000'i aşan nüfusuyla 28 kıyı veya liman kenti bulunmakta, bu kentlerde Türkiye nüfusunun yaklaşık %60'ı yaşamaktadır.

Aynı zamanda, iki yarımadadan oluşan coğrafyasıyla altı tarafı denizlerle çevrili Türkiye'de iş gücüne katılım oranının büyük çoğunluğu kıyı kentlerinde konumlanmıştır. Türkiye'nin Gayrı Safi Millî Hasılasının yaklaşık %60'ı kıyı kentlerindeki mübadele ilişkileriyle oluşmaktadır. Ayrıca endüstriyel üretimin, ham ve mamul madde ihracat ve ithalatının yaklaşık %95'i kıyı kentleri üzerinden denizler yoluyla yapılmaktadır. Türkiye'de tarıma elverişli alanların çoğu kıyıda veya kıyıya yakın denizle irtibatlı bölgelerde bulunmaktadır. Aynı zamanda Türkiye'de GSMH'daki payı hayli yüksek olan, Bacasız Sanayi olarak tabir edilen turizmin altyapı tesislerinin de yine çoğu kıyı alanlarında ve denize yakın bölgelerde yer aldığı dikkatten kaçmamalıdır. Verilen tüm bu bilgiler, Türkiye'nin denizlere sırtını dönmemesi gerektiğini, denizle iç içe yaşadığını, yalnızca siyasi, askeri ve ekonomik faaliyetlerde değil, bunların yanı sıra doğal afetler ve insani yardım faaliyetlerinde de denize bağımlılığının olduğunu göstermektedir.

Türkiye'nin deniz yetki alanlarındaki önemi ve muhtemel enerji kaynaklarının keşfi, ülkenin jeopolitik stratejilerinde ve enerji politikalarında belirleyici bir faktör haline gelmiştir. Türkiye, Akdeniz, Karadeniz ve Ege Denizi gibi stratejik denizlerde geniş bir deniz yetki alanına sahiptir. Bu bölgelerdeki varlığı, Türkiye'nin enerji ihtiyaçlarını karşılamının yanı sıra bölgesel ve uluslararası ilişkilerde de önemli bir rol oynamaktadır. Öncelikle, Türkiye'nin Akdeniz'deki deniz yetki alanları, özellikle son yıllarda gündemin üst sıralarında yer almıştır. Doğu Akdeniz'de bulunan enerji kaynaklarının keşfi, Türkiye'nin bölgedeki stratejik konumunu daha da güçlendirmiştir. Ancak, aynı zamanda, bölgedeki deniz sınırlarının belirlenmesi konusundaki anlaşmazlıklar ve çatışmalar da artmıştır.

Bu durum, Türkiye'nin deniz yetki alanlarındaki stratejik önemini daha da vurgulamıştır. Karadeniz ve Ege Denizi gibi diğer denizlerde de Türkiye'nin deniz yetki alanlarında önemli potansiyel enerji kaynakları bulunmaktadır. Bu bölgelerdeki doğal gaz ve petrol rezervlerinin keşfi, Türkiye'nin enerji ihtiyaçlarını karşılamının yanı sıra bölgesel enerji ticaretinde de önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca, bu kaynakların sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesi, Türkiye'nin çevresel ve ekonomik açıdan sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasına da katkı sağlayacaktır.

Türkiye'nin deniz yetki alanlarındaki enerji kaynaklarının keşfi, ülkenin enerji güvenliği politikalarını şekillendirmiştir. Türkiye, enerji ithalatını azaltmak ve enerji arz güvenliğini artırmak için yerli kaynaklara daha fazla odaklanmıştır. Bu kapsamda, deniz yetki alanlarındaki enerji kaynaklarının etkin bir şekilde kullanılması, Türkiye'nin enerji güvenliği ve ekonomik kalkınma hedeflerine ulaşmasına yardımcı olacaktır.



Jeopolitik konumu açısından küresel deniz ticaretinin sürdürülebilmesinde önemli roller üstlenen deniz iletişim hatlarına (“SLOCs”) ve kritik deniz düğüm noktalarına sahip Türkiye’nin bugün yüzleştiği dış politika sorunlarının temelinde de deniz jeopolitiği yatmaktadır. Buna bir de ülkenin denizcilik ekonomisi potansiyelinin, kullanımına göre ciddi ölçüde yetersiz kaldığı eklenirse Türkiye’nin denizcileşme uyanışındaki kararlı ve emin yürüyüşte kat edeceği uzun bir yolu olduğu anlaşılmaktadır.

Türkiye’nin denizcileşme yolunda, uluslararası ilişkiler literatürünün yaşadığı deniz körlüğünü kamu yararına deniz mekânsal farkındalığını arttırarak, rehabilite edebilecek bu ve benzeri akademik etkinlikler ülkenin dikkatini denizlerine çekmesine vesile olacaktır. Böylelikle denizcilik çalışmaları literatürü geliştirecek ve ülkenin idari kurumlarının ve sermayenin ihtiyaç duyduğu bilgi nevi ortaya çıkarılacaktır.

Bu amaca dönük Modern Denizcilik Çalışmalarını kapsayacak tüm alanlar Denizcilik ve Deniz Güvenliği Forumu’nun ana temasını oluşturmaktadır; donanmalar, deniz ticaret filoları, deniz ticareti şirketleri, limanlar ve liman işletmeciliği, tersaneler (gemi inşa sanayii ve gemilerde geçerli mühendislik dallarının tamamı), balıkçılık faaliyetleri, deniz dibi madenciliği (metalürji, jeoloji, oşinografi, hidrografi ve sismoloji dâhil), deniz turizmi, marinalar ve marina işletmeciliği, ulusal ve uluslararası deniz hukuku, deniz eğitim-öğretim kurumları ve faaliyetleri, deniz çevreciliği, destekleyici sektörler (arama-kurtarma, acentecilik, kılavuzluk hizmetleri, seyir-iletişim kolaylığı, gemi trafik hizmetleri, deniz meteorolojisi vb.), denizcilik tarihi, denizcilik edebiyatı, kültürel ve sportif temalı faaliyetler (su sporları, müzecilik vb.).

Ulusal/uluslararası, askerî/sivil denizcilik kuruluşları ile yapılacak ortaklıklarla bütünleştirici bir yaklaşım ve geniş bir tarih vizyonu ile ele alınacaktır. Değişen “deniz ve denizcilik” parametrelerini kamu faydası üretmek ve sürdürülebilir bir sevk ve idare konusunda Türkiye’de ve iş birliği yapılacak ülkelerde “deniz ve denizcilik gücü” alanında kamusal bilinç oluşturulması amaçlanmaktadır. İlgili çalışmaların, küresel gelişmelerin gerektirdiği yeni boyutlara taşınması, Türkiye ve diğer ülkeler arasında denizcilik temalı etkileşim ağları oluşturulması Denizcilik ve Deniz Güvenliği Forumu için hayati önemi haizdir.

Diğer taraftan Türkiye’nin dış politikada karşı karşıya olduğu kronikleşmiş sorunların (Karadeniz Deniz Gücü Dengesi ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi, Ege Denizi Sorunları, Mavi Vatan’daki Deniz Yetki Alanları, Mavi Suçlar, Kitleli Göç Dalgaları, Enerji Nakil Hatlarının Güvenliği, Kıbrıs Sorunu ve 36. Kuzey Enleminin güneyinde yer alan Kırılgan Devletler Kuşağı) çoğu denizlerle doğrudan ilişkili olması sebebiyle deniz jeopolitiğinin çalışma alanına girmektedir. Deniz jeopolitiğine dair akademik farkındalığı arttırmak, ilgili gereklerin tespiti, hedeflerin ortaya çıkarılması, ihtiyaçların temini ve mevcut potansiyeli ekonomik refaha çevirecek düzeyde denizcilik gücü yeteneklerinin inşasına dair akademik tartışmaların sürmesi Türkiye’nin ulusal çıkarlarının gereği olarak değerlendirilmektedir.

21. yüzyıl, Denizler ve Okyanuslar Yüzyılı olma noktasında kuvvetli bir ivme yakalamıştır. Uluslararası krizler, rekabetler, savaşlar, ittifaklaşmalar ve iş birliklerinin çoğu Avrasya Kıtasa Adası’nın çevresindeki Dar Denizlere, İç Denizlere ve Marjinal Denizlere odaklanmaktadır. Türkiye’nin de 21. yüzyılda kendine uluslararası toplumda saygın, etkin ve kuvvetli bir konum edinebilmesi Mavi Uygarlığa erişim ile mümkün görünmektedir. 2019 yılından itibaren her yıl periyodik olarak gerçekleştirilen **Denizcilik ve Deniz Güvenliği Forumu** tüm bu ihtiyaçlara cevap verme noktasında kuvvetli bir motivasyon içermektedir.



Ana Tema

Denizlerden Okyanuslara Türk Deniz Gücü

Alt Temalar

Deniz Jeopolitiğinde Yeni Perspektifler ve Bölgesel Çalışmalar

Akdeniz, Ege Denizi, Karadeniz, Okyanuslar ve Kutuplar

Deniz Güvenliğinde Güncel Tehditler ve Mavi Suçlar

Türk Donanma Diplomasisinin Kullanımına Dair Güncel Trendler

Deniz Kapasiteleri İnşasına Dair Güncel Konseptler ve Konular

Denizcilik Gücü | Deniz Gücü | Donanma Gücü

Denizcilik Jeoekonomisinde Yeni Fırsatlar ve Türkiye:

- Türk Denizciliğinin İdari ve Kurumsal Yapısı
- Türk Denizcilik Ekosisteminin Vizyonu ve Geleceği
- Mavi Ekonomide Yeni Trendler
- Türk Deniz Ticaretinin Vizyonu ve Geleceği
- Türk Deniz Taşımacılığının Vizyonu ve Geleceği
- Türk Deniz Turizmi Vizyonu ve Geleceği
- Türkiye'nin Gemi İnşa Yetenekleri ve Tersanecilik Sektörünün Vizyonu ve Geleceği
- Türk Limanları; "Hinterland", "Gateway" ve "Foreland" Geliştirme Stratejileri

Okyanus Politikaları

Denizcilik Çalışmalarında Çevre Güvenliği

Küresel Denizcilikte Dijitalleşme Çağı ve Yeni Doğan Tehditler

Afetle Mücadelede Denizlerin Kullanımı ve Deniz Köprüsü Stratejileri

Deniz Jeokültürü

Denizlerin Enerji Potansiyeli ve Sürdürülebilir Kullanımı

EŞ-ETKİNLİK | VİZYON BELGESİ

8. TÜRKİYE - AFRIKA SAVUNMA GÜVENLİK VE UZAY FORUMU

“Afrika Güvenlik Mimarisi ve Türkiye”

(27-28 Kasım 2025 | Wish More Hotel İstanbul)

Afrika kapsamlı uluslararası askerî stratejilerin Kıta’daki bölgesel güvenlik krizlerini beslediğine dair kaygılar dikkate alınmalıdır. Afrika’nın, gerek genel olarak endüstrideki gerekse dar kapsamda savunma sanayiindeki mevcut sorunlar nedeniyle askerî kapasitesini gereği gibi güçlendirememesinin; aşırı müdahaleci ve yeni sömürgeci eğilimlere zemin hazırladığı yönünde görüşler mevcuttur. Afrika kıtasında “terör” motifinin kaynaklar üzerinde “rekabet hâlindeki devletlerin sistematik manipülasyonlarının baskı aracı” olarak uzun bir süre daha kullanılmaya devam edeceği de anlaşılmaktadır. Göç sorununun da başlıca nedenlerinden olan kalkınma ve güvenlik sorunlarına yönelik “yapısal uyumu” önceleyen politikaların ise ters etki yaparak siyasi ve iktisadi krizleri beslediği düşünülebilir. Sosyoekonomik dönüşüm güvenlikten bağımsız olmadığı gibi; bilim, teknoloji ve inovasyondan da bağımsız değildir.

Türkiye’nin; savunma, güvenlik, bilişim ve uzay araştırmaları alanında da Kıta’nın 2063 gelecek vizyonu ile uyumlu ve karşılıklı kapasite gelişimine katkı sağlayacak stratejik nitelikli yeni projeler potansiyeli oldukça yüksektir. Türkiye terörizm, iç savaş, darbeler, sınır aşan suçlar ve iklim değişikliğinin yol açtığı olumsuzluklar gibi çeşitli güvenlik tehditleriyle karşı karşıya olan kıta devletlerini güvenlik ve askerî alanlarda desteklemektedir. Afrika’da barış ve istikrarın sağlanması için Türkiye, BM’nin katılım davetiyle Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti’ndeki “Çok Boyutlu Entegre İstikrar Misyonlarına” katılmıştır. Bu misyonlar haricinde Türk askeri Türkiye’nin en büyük deniz aşırı tesisi olan Somali’deki askerî üste (TÜRK SOM) de görev almaktadır. Diğer yandan Türkiye Afrika devletlerinin neredeyse yarısıyla askerî ve savunma alanlarında anlaşma imzalamıştır.

Türk Savunma Sanayii’nin gelişen teknolojisi ve ihracata açılmasıyla beraber çeşitli güvenlik sorunları olan Afrikalı devletler kısa sürede Türk savunma sanayii ürünleriyle yakından ilgilenmeye başlamıştır. Öyle ki bir yıl içinde bile yaklaşık 4 kat ihracat artışı sağlanmıştır. Afrika’dan Burkina Faso, Cezayir, Çad, Fas, Gana, Kenya, Mali, Moritanya, Nijer, Nijerya, Senegal, Somali, Ruanda ve Uganda Türkiye’den muhtelif silah, askerî araç ve malzeme ithal etmiştir.

Gelinen noktada Türkiye artık Kıta’ya insani yardımlarda bulunan bir kamu diplomasisi aktöründen siyasi ve askerî konularla da ilgili yüksek politikaya sahip bir aktör olma durumuna gelmiştir. Türk Savunma Sanayii’nde hızla yaşanan kararlı teknolojik gelişmelerin bu durumdaki katkısı da büyüktür.



Kıta'nın genel güvenlik atmosferi ve ülkelerin siyasi, askerî ve sosyoekonomik yapıları Türk savunma Sanayii ürünlerinin Kıta'ya ihracatı için uygun koşulları sağlamaktadır. Ancak diğer yandan Türkiye Afrika'ya yönelik ilişkilerinin geleceği açısından Kıta'nın güvenlik meselelerini yakından ve detaylı olarak takip etmek zorundadır.

Türkiye ve Afrika Ülkelerinin savunma, güvenlik, uzay sektörlerinden ve kurumlarından temsilcileri bir araya getiren ve 2018 yılından itibaren her yıl periyodik olarak gerçekleştirilen **Türkiye - Afrika Savunma Güvenlik ve Uzay Forumu**, küresel bir marka olarak kurumsallaşan İstanbul Güvenlik Konferansı ile bağdaşık şekilde yapılacaktır. Forum; stratejik iş birliği ve karşılıklı kapasite inşasına katkı sunmayı, envanter/ekosistem ihtiyacını karşılamayı güçlendirerek sürdürecektir.

Ana Tema

Afrika Güvenlik Mimarisi ve Türkiye

Alt Temalar

Afrika 2063 Güvenlik Savunma ve Uzay Vizyonu Ortaklık Perspektifleri

Afrika Birliği Yapay Zekâ Stratejisi

Afrika Deniz Güvenliği ve Türkiye

Somali Cibuti Libya Sudan Orta Afrika Cumhuriyeti Mali'de Türk Askerî Varlığı ve Yeni Ufuklar

4. Türkiye - Afrika Ortaklık Zirvesi Güvenlik İş Birliği için Perspektifler

Savunma Sanayii: Kara | Deniz | Hava | Uzay | Polis | Jandarma | İstihbarat | Stratejik Sektörler



EŞ-ETKİNLİK | VİZYON BELGESİ

9. TÜRKİYE - KÖRFEZ SAVUNMA VE GÜVENLİK FORUMU

“Ticaret Koridorları Güvenliği ve Türkiye”

(27-28 Kasım 2025 | Wish More Hotel Istanbul)

Güçlü tarihsel ve kültürel arka plana rağmen stratejik nitelikli diyalogun henüz gelişmekte olduğu Türkiye - Orta Doğu veya daha dar kapsamda Türkiye - Körfez Ülkeleri ilişkilerinin kırılğan eksenden yeni dengeler, yeni roller ve yeni ittifaklara uyum sağlayacak bir iş birliği eksenine dönüşmesi seçenekten öte zorunluluktur. Vizyon ve ferasetle bakıldığında tarihin ve zamanın ruhunun uzun süredir bunu hatırlattığı farklı krizlerde test edilmiştir.

Din, dil, tarih ve coğrafya kardeşliği dışında “stratejik karşılıklı bağımlılık ve güven inşası”, Türkiye - Körfez (Arap) Ülkeleri ilişkilerinin önündeki temel zihinsel eşiktir. Ülkeler arası önceliklerin ve farklılıkların, bölgesel zayıflığa ve güvenlik açığına dönüşmemesi için doğru yönetilmesi ortak risk ve fırsatlara odaklanma ile mümkün olacaktır.

Suudi Arabistan - İran rekabeti, Körfez'in jeopolitik ve jeostratejik konumu kapsamında önem arz etmektedir. Tarihsel olarak uzanan bu rekabette bölgesel ve mezhepsel ekseninde Şii - Sünni ayrışması kritik bir konudur. Aralık 2010'da başlayan Arap Baharı; Orta Doğu'da İran'ı daha da güçlendirmiş ve Körfez ülkeleri için Şii - Sünni mezhepsel gerilimini artırmıştır. Özellikle Yemen'de ve Sudan'da devam eden iç savaşlar, Körfez ülkeleri içindeki jeopolitik ve jeoekonomik sorunları daha da derinleştirmiştir.

Irak'ın işgalinden bu yana, İran'ın Şii eksenli yayılmacı ve çevreyici politikalarının Bağdat, Şam, Beyrut ve Sana'a üzerindeki etkisi, başta Suudi Arabistan olmak üzere Körfez ülkelerinde ve Arap dünyasında ulusal güvenlik tehdidi algısını artırmaktadır. Ayrıca Yemen'de Şii Husiler'in başkent Sana'a'yı ve Ülke'nin kuzeyindeki bölgeleri kontrol etmesinin Orta Doğu'da bölgesel bir “ittifak kuşağının” ortaya çıkmasına yol açtığı gözlemlenmektedir. İdeo-Pragmatik Model (IPM) başlıklı yeni model önerisi, İran gibi ideolojik güdümlü otoriter devletlerin güvenlik ve dış politikalarının en iyi açıklandığı model olarak ifade edilmektedir. Devletin bekasına yönelik tehdidin niteliğine bağlı olarak ülke ya pragmatik ya da ideolojik yaklaşımlar izlemeyi seçmektedir. Aynı model Küba, Kuzey Kore ve Venezuela gibi ülkelerin güvenlik ve dış politika yaklaşımlarını analiz için de kullanılabilir.

Farklı başat güçlerin öncülüğünde oluşturulan yeni ticaret koridorları bölgesel ve küresel güvenliğin tüm dinamiklerini değiştirmektedir. Çok boyutlu stratejik potansiyeli ile bu rekabetin gözde bölgesi olan Körfez Ülkelerinin tercihleri ve ittifakları sürekli değişmektedir. Filistin başta olmak üzere sayısız türbülansı ağırlaştırıran bu atmosferin denge gücünün Türkiye olması dinamikleri teyit edecektir.



Türkiye ve Körfez Ülkelerinin savunma, güvenlik, uzay sektörlerinden ve kurumlarından temsilcileri bir araya getiren ve 2017 yılından itibaren her yıl periyodik olarak gerçekleştirilen **Türkiye - Körfez Savunma ve Güvenlik Forumu**, küresel bir marka olarak kurumsallaşan İstanbul Güvenlik Konferansı ile bağdaşık yapılacaktır. Forum; stratejik iş birliği ve karşılıklı kapasite inşasına katkı sunmayı, envanter/ekosistem ihtiyacını karşılamayı güçlendirerek sürdürecektir.

Ana Tema

Ticaret Koridorları Güvenliği ve Türkiye

Alt Temalar

Güvenli Bereket Hilali ve Denge Ortaklığı

Yeni Suriye'nin Bölgesel ve Küresel Güvenlik Dengelerine Etkisi

Ekosistemde Yeni Tehditler ve İş Birliği Fırsatları

Geleceğin Güvenlik ve Savunma Ekosisteminde İş Birliği

Savunma Sanayii: Kara | Deniz | Hava | Uzay | Polis | Jandarma | İstihbarat | Stratejik Sektörler



MSGE

Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü (MSGE); değişen güvenlik parametrelerini sağlıklı yönetme konusunda Türkiye’de ve işbirliği yapılacak ülkelerde **savunma sanayii alanında kamusal bilinç** oluşturmak, güvenlik çalışmalarını küresel gelişmelerin gerektirdiği yeni boyutlara taşımak, Türkiye ve diğer ülkeler arasında **güvenlik temalı ağlar** oluşturmak, ilgili çalışmalar ve etkinlikler ile işbirlikleri gerçekleştirmek üzere on yıl önce **TASAM çatısı altında** kurulmuştur.

Enstitü; güvenlik ve savunma alanında uluslararası işbirlikleri oluşturulmasına, **savunma sanayii altyapısının geliştirilmesine**, dışa bağımlılıkların ve maliyetlerin azaltılmasına, ölçek ekonomisine ulaşılmasına, risklerin paylaşılıp rekabet üstünlüğü sağlanmasına, **hedef pazarlara girilmesine**, yeni teknolojilere erişilmesine, yönetsel sinerji oluşturulmasına, teknolojik uzmanlık ve yetenek seviyesinin yükseltilmesine önemli katkılar sunmak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ulusal ve uluslararası etkinlikler organize eden, uluslararası ve bölgesel ağlar kurup sürdüren, vizyon eğitimi ve teknik geziler düzenleyen, **stratejik araştırma, yayın ve raporlar gerçekleştiren Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü’nün Yüksek İstişare Kurulu** şu isimlerden oluşmaktadır:

Vahit ERDEM, SSM Kurucu Müsteşarı

Murad BAYAR, SSM E. Müsteşarı

Prof. Dr. Hasan CANPOLAT, E. Vali

Aydın Nezih DOĞAN, Vali

M. Celalettin LEKESİZ, Vali, E. Emniyet Genel Müdürü

Büyükelçi (E) Prof. Dr. Ali Engin OBA, TASAM Başkan Danışmanı, Çağ Üniversitesi Öğretim Üyesi

Büyükelçi Tahsin BURCUOĞLU, KEİ Genel Sekreter Birinci Yardımcısı, MGK E. Genel Sekreteri

Büyükelçi Prof. Dr. Çağrı ERHAN, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı, CB Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Tuğgeneral (E) Fahri ERENEL, MSB Cari Mal ve Hiz. Ted. Dairesi E. Başkanı

Doç. Dr. Tuğgeneral (E) Mehmet AKÇAY, MSB Teknik Hizmetler Dairesi E. Başkanı

Kadir Nail KURT, FNSS Savunma Sistemleri A.Ş. CEO’su

Ahmet Mithat ERTUĞ, OSSA Savunma ve Havacılık Kümelenmesi Yönetim Kurulu Başkanı

Orhan AYDIN, OSTİM OSB Yönetim Kurulu Başkanı